

ΨΥΧΑΝΑΛΥΤΙΚΗ ΣΚΕΨΗ

1. ΓΕΝΙΚΑ

ΣΧΟΛΗ	ΚΟΙΝΩΝΙΚΩΝ ΕΠΙΣΤΗΜΩΝ		
ΤΜΗΜΑ	ΨΥΧΟΛΟΓΙΑΣ		
ΕΠΙΠΕΔΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	Προπτυχιακό		
ΚΩΔΙΚΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	Ψ-2603	ΕΞΑΜΗΝΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	ΕΑΡΙΝΟ
ΤΙΤΛΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	ΨΥΧΑΝΑΛΥΤΙΚΗ ΣΚΕΨΗ		
ΥΠΕΥΘΥΝΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	Αντώνιος Πούλιος		
ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΙΚΗ ΕΙΔΙΚΕΥΣΗ	Συμβασιούχος διδάσκων		
ΑΥΤΟΤΕΛΕΙΣ ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ	ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΕΣ ΩΡΕΣ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ	ΠΙΣΤΩΤΙΚΕΣ ΜΟΝΑΔΕΣ	
Διαλέξεις	3	4	
ΤΥΠΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	Επιστημονικής Περιοχής (επιλεγόμενο)		
ΠΡΟΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ:	ΟΧΙ		
ΓΛΩΣΣΑ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ και ΕΞΕΤΑΣΕΩΝ:	Ελληνική		
ΤΟ ΜΑΘΗΜΑ ΠΡΟΣΦΕΡΕΤΑΙ ΣΕ ΦΟΙΤΗΤΕΣ ERASMUS	ΝΑΙ (με προσωπική μελέτη αγγλικής βιβλιογραφίας και συγγραφή εργασίας στην αγγλική γλώσσα)		
ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗ ΣΕΛΙΔΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ (URL)	https://elearn.uoc.gr/course/view.php?id=1658		

2. ΜΑΘΗΣΙΑΚΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ

Μαθησιακά Αποτελέσματα

Στόχος του μαθήματος είναι η εστίαση στην περιγραφή και ανάλυση των ψυχαναλυτικών θεωριών, η εξέταση ψυχοδυναμικών θεωριών μέσα από ένα κριτικό πρίσμα με στόχο την κατανόηση των θεμελιωδών εννοιών, όπως αυτές αναπτύχθηκαν ιστορικά και όπως συνδέονται με τη σύγχρονη πρακτική. Επίσης, οι ποικίλες ψυχαναλυτικές προσεγγίσεις για το ασυνείδητο, τα όνειρα, την προσωπικότητα, τη συναισθηματική ανάπτυξη, την ψυχοπαθολογία και τη θεραπευτική αντιμετώπιση εξετάζονται και τοποθετούνται στο ιστορικό τους πλαίσιο.

Αναλυτικότερα, το μάθημα θα ξεκινήσει δίνοντας έμφαση στη βάση της ψυχαναλυτικής θεωρίας, όπως αυτή διαμορφώθηκε από το Sigmund Freud και το κοινωνικό συγκείμενο της εποχής του. Εν συνεχεία θα αναπτυχθούν σχολές της ψυχανάλυσης, οι οποίες προχώρησαν την εν λόγω θεωρία και συνιστούν τα κεντρικότερα σημεία αναφοράς της σύγχρονης ψυχανάλυσης. Αναλυτικότερα, θα γίνει αναφορά στην αμερικανική παράδοση της ψυχολογίας του Εγώ, στη βρετανική παράδοση των αντικειμενότροπων σχέσεων με έμφαση στις θεωρίες της Melanie Klein και του Donald Winnicott, στη γαλλική δομική προσέγγιση του Jacques Lacan και των νεότερων Γάλλων ψυχαναλυτριών/των, καθώς και σε σύγχρονες σχεσιακές θεωρίες και θεωρίες της προσκόλλησης. Τέλος θα παρουσιαστεί η λογική και οι αρχές της ψυχαναλυτικής κλινικής με τις διαφοροποιήσεις που τη διέπουν βάσει των προαναφερθέντων θεωριών, η εφαρμογή της σε ιδιαίτερα κοινοτικά πλαίσια καθώς και θέματα έρευνας και εμπειρικής της τεκμηρίωσης.

Οι φοιτήτριες/τές του μαθήματος, μετά το πέρας των διαλέξεων, θα πρέπει να είναι σε θέση:

- Να κατανοήσουν τις κεντρικές ιδέες των σημαντικότερων ψυχαναλυτικών θεωριών και να στοχαστούν κριτικά πάνω σε αυτές.
- Να συνθέσουν τις ψυχαναλυτικές θεωρίες και να κατανοήσουν τη σύνδεσή τους με την κλινική πρακτική και την έρευνα.

Επιπροσθέτως, ως προς την προαγωγή γενικότερων προσδοκώμενων αποτελεσμάτων του μαθήματος, οι φοιτήτριες/τές αποσκοπείται να είναι σε θέση:

- Να κατανοήσουν πώς η ανάπτυξη της εκάστοτε θεωρίας συνδέεται με τα κοινωνικά και ιστορικά δεδομένα εντός των οποίων αναπτύχθηκε.
- Να ασκήσουν την κριτική τους σκέψη και τη δυνατότητα δημιουργικής σύνθεσης και αντιπαράθεσης διαφορετικών προσεγγίσεων.
- Να εξασκηθούν στην βιβλιογραφική ανασκόπηση, τη σύνθεση και την παρουσίαση θεωρητικών και κλινικών δεδομένων με τα οποία θα έρθουν σε επαφή (κυρίως όσες/οι επιλέξουν να εκπονήσουν εργασία).

Γενικές Ικανότητες

- Αναζήτηση, ανάλυση και σύνθεση δεδομένων και πληροφοριών, με τη χρήση και των απαραίτητων τεχνολογιών.
- Αυτόνομη εργασία.
- Άσκηση κριτικής και αυτοκριτικής
- Προαγωγή της ελεύθερης, δημιουργικής και επαγωγικής σκέψης.

3. ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

- Sigmund Freud I (περίοδος 1900-1920)
- Sigmund Freud II (περίοδος 1900-1920)
- Sigmund Freud III (περίοδος 1920-1926)
- Ψυχολογία του Εγώ
- Βρετανική παράδοση I - Melanie Klein
- Βρετανική παράδοση II - Donald Winnicott
- Γαλλική παράδοση – Jacques Lacan
- Σχισιακή ψυχανάλυση
- Ψυχαναλυτική κλινική I
- Ψυχαναλυτική κλινική II
- Εφαρμογή της ψυχαναλυτικής σκέψης σε κοινοτικά πλαίσια
- Έρευνα στην ψυχανάλυση και εμπειρική τεκμηρίωση
- Προφορική παρουσίαση εργασιών και ανασκόπηση μαθήματος

4. ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ και ΜΑΘΗΣΙΑΚΕΣ ΜΕΘΟΔΟΙ - ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ

ΤΡΟΠΟΣ ΠΑΡΑΔΟΣΗΣ	Στην τάξη (Πρόσωπο με πρόσωπο).
ΧΡΗΣΗ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΩΝ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΣ ΚΑΙ	Χρήση Τ.Π.Ε. στη διδασκαλία

ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΩΝ	Υποστήριξη της μαθησιακής διαδικασίας μέσω της ηλεκτρονικής πλατφόρμας UoC e-learn.		
ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ	Δραστηριότητα	Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου	ECTS μονάδες
	Διαλέξεις	39	1,56
	Αυτοτελής μελέτη για τελική εξέταση	40	1,6
	Προαιρετική εργασία	20	0,8
	Συμμετοχή στην τελική γραπτή εξέταση	2	0,08
	Σύνολο Μαθήματος	101	4,04
ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΦΟΙΤΗΤΩΝ	<p>Η αξιολόγηση γίνεται στην Ελληνική. Για τους φοιτητές Erasmus, στην Αγγλική (γραπτή εργασία).</p> <p>Γραπτή τελική εξέταση που μπορεί να περιλαμβάνει:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Ερωτήσεις ανάπτυξης - Ερωτήσεις πολλαπλής επιλογής ή/και τύπου σωστό-λάθος <p>Οι φοιτήτριες/τές μπορούν να αναλάβουν προαιρετικά τη συγγραφή γραπτής εργασίας (ατομικής ή ομαδικής) την οποία θα παραδώσουν κατά τη μέρα της εξέτασης. Προσχέδιο της εργασίας του θα μπορούν να παρουσιάσουν σύντομα κατά τις παραδόσεις του μαθήματος προκειμένου να πάρουν ανατροφοδότηση από τις/τους συναδέλφους και τον διδάσκοντα.</p> <p>Τα κριτήρια αξιολόγησης παρουσιάζονται κατά την πρώτη παράδοση που γίνεται στο χώρο του αμφιθεάτρου και είναι αναρτημένα στην ηλεκτρονική σελίδα του μαθήματος.</p>		

5. ΣΥΝΙΣΤΩΜΕΝΗ-ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

<ul style="list-style-type: none"> • Bateman, A. & Holms, J. (2001). Εισαγωγή στην ψυχανάλυση: θεωρία και πρακτική (Ι. Τέττερη μετ.). Αθήνα: Καστανιώτης (πρωτότυπη έκδοση 1995). • Fink, B. (2006). Εισαγωγή στη Λακανική Ψυχανάλυση: Θεωρία και τεχνική (Ν. Ηλιάδης μετ.). Αθήνα: Πλέθρον (πρωτότυπη έκδοση 1997). • Foucault, M. (2011). Η ιστορία της σεξουαλικότητας: Η βούληση για γνώση, (Τ. Μπέτζελος, μετ.). Αθήνα: Πλέθρον (πρωτότυπη έκδοση 1976). • Freud, S. (2013). Τρεις μελέτες για τη θεωρία της σεξουαλικότητας (Ν. Μυλωνά μετ.). Αθήνα: Νίκας (πρωτότυπη έκδοση 1905). • Freud (2014). Το οικογενειακό μυθιστόρημα των νευρωτικών (Ν. Παπαχριστόπουλος επ.). Πάτρα: Orpoptuna (πρωτότυπη έκδοση 1909). • Freud, S. (2014). Πέρα από την αρχή της ευχαρίστησης (Β. Πατσογιάννης μετ.).
--

Αθήνα: Πλέθρον (πρωτότυπη έκδοση 1920).

- Freud (2014). Το εγώ και το αυτό (Ν. Μυλωνά μετ.). Αθήνα: Νίκας (πρωτότυπη έκδοση 1923).
- Freud (2016). Πέντε διαλέξεις για την ψυχανάλυση (Ν. Μυλωνά μετ.). Αθήνα: Νίκας (πρωτότυπη έκδοση 1910).
- Freud, S. (2020). Δοκίμια μεταψυχολογίας (Β. Πατσογιάννης μετ.). Αθήνα: Πλέθρον (πρωτότυπες εκδόσεις 1914-1916).
- Lacan, J. (2009). Η διδασκαλία μου (Ν. Λινάρδου-Μπλανσέ & Ρ. Μπλανσέ, μετ.). Αθήνα: Εκκρεμές (πρωτότυπη έκδοση 2005).
- Lacan, J. (2011). Ο θρίαμβος της θρησκείας & Λόγος προς τους καθολικούς (Ν. Λινάρδου-Μπλανσέ, Ν. Κατσόγιαννη & Κ. Σαμαρτζή, μετ.). Αθήνα: Εκκρεμές (πρωτότυπη έκδοση 2005).
- Lacan, J. (2015). Ο ατομικός μύθος του νευρωτικού (Ν. Λινάρδου-Μπλανσέ, μετ.). Αθήνα: Εκκρεμές (πρωτότυπη έκδοση 2007).
- Laplanche, J. (1997). The theory of seduction and the problem of the Other. *International Journal of Psychoanalysis*, 78, 653 – 666.
- Luepnitz, D.A. (2009). Thinking in the space between Winnicott and Lacan. *International Journal of Psychoanalysis*, 90 (5), 957 – 981.
- Mintchev, N. (2018). Object-relations and cultural narratives in the analysis of racism: theorizing subjectivity after Klein and Lacan. *Psychoanalytic Dialogues*, 28, 234 – 249.
- Ogden, T. (2004). An introduction to the reading of Bion. *International Journal of Psychoanalysis*, 85, 285 – 300.
- Ogden, T. (2004). On holding and containing, being and dreaming. *International Journal of Psychoanalysis*, 85, 1349 – 1364.
- Segal, H. (2001). Εισαγωγή στο έργο της Μέλανι Κλάιν (Ν. Ποταμιάνου μετ.). Αθήνα: Καστανιώτης (πρωτότυπη έκδοση 1973).
- Vanier, A. (2012). Winnicott and Lacan: A missed encounter? *The psychoanalytic quarterly*, LXXI (2), 278 – 303.
- Winnicott, D. (1979). Το παιδί, το παιχνίδι και η πραγματικότητα (Γ. Κωστόπουλος, μετ.). Αθήνα: Καστανιώτης (πρωτότυπη έκδοση 1971).
- Winnicott, D. (1991). Από την παιδιατρική στην ψυχανάλυση (Θ. Χατζόπουλος μετ.). Αθήνα: Καστανιώτης (πρωτότυπη έκδοση 1958).
- Winnicott, D. (2003). Διαδικασίες ωρίμανσης και διευκολυντικό περιβάλλον (Θ. Χατζόπουλος, μετ.). Αθήνα: Ελληνικά Γράμματα (πρωτότυπη έκδοση 1965).